
Etická témata v péči o nemocné

Celostátní konferenci pro nelékařské zdravotnické obory „Etická témata v péči o nemocné“ uspořádal v pátek 22. října Ústav ošetřovatelství 3. LF UK. O tom, jaká je pozice etiky v ošetřovatelství, s námi hovořila spoluorganizátorka konference Mgr. Hana Svobodová, která studuje postgraduální program v Ústavu etiky 3. LF UK.

Před téměř zaplněnou Burianovou posluchárnou se vystřídalo šest odborníků z 3. LF UK, kteří přednesli příspěvky na téma sestra a odpovědnost, obhajoba pacienta v reálné praxi, sestra a etická problematika v intenzivní péči, utrpení z pohledu etiky, etická problematika péče o pacienta s chronickým onemocněním a jak učit respektu k důstojnosti člověka.

Můžete nám konferenci trochu představit? Pro koho je primárně určena?

Tato konference je pořádána v rámci projektu IGA. Jejím výstupem by měla být i učebnice týkající se ošetřovatelské etiky. Účastníky, či spíše účastnicemi konference jsou převážně zdravotní sestry. Ústav ošetřovatelství na 3. lékařské fakultě UK se etice v ošetřovatelství věnuje již několik let, protože nás tato problematika zajímá z pohledu nelékařských oborů. O lékařské etice se mluví poměrně dost. Nás ale tíží některé problémy, které se týkají sester. Hlavní duší konference je Mgr. Jana Heřmanová, která studuje doktorandský program právě zaměřený na etiku a během dnešního jednání představí výzkum, který jsme o etice dělali.

Jak hodně už problematika etiky na lékařských fakultách zakotvila?

Již několik let je samostatným předmětem. Na naší fakultě jsme etiku zavedli díky tomu, že přednostou Ústavu lékařské etiky a ošetřovatelství byl docent Šimek, který byl jak lékař, tak se věnoval etice. My, co jsme pod ním pracovali, jsme problematikou etiky „načichli“. Etika pak byla do studijních oborů pro sestry posléze začleněna. Každý nelékařský obor na naší fakultě má tedy v programu také etiku.

Proč je etika tak důležitá i pro nelékařské obory?

Protože sestry jsou v bezprostřední blízkosti pacienta. Pracují s ním velmi intenzivně. Pacient může mít dotazy, které lékař nestihne odpovědět nebo se ho netýkají. Ty dotazy se mohou vztahovat ke smyslu utrpení, mohou hledat odpověď, proč se v léčbě rozhodlo právě takovým způsobem, apod. Sestra na to musí být připravená a informovaná, co pacienty může tížit.

V etice ošetřovatelství se zabýváme i tématy, která se dotýkají lékařské etiky, jako je problematika umírání a eutanazie, problematika kmenových buněk a užití embryí pro výzkumné účely. Dotýkáme se ale i takových témat, jako je důstojnost člověka, respekt k člověku jako k lidské bytosti či odpovědnost k životu. Inspirujeme se i ve světě, jak je ošetřovatelská etika koncipovaná v zahraničí, a snažíme se ji rozvíjet tak, aby i u nás byla na vysoké úrovni.

(Lucie Kettnerová)